

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та безпеки бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з науково-педагогічної роботи ХТЕІ КНТЕУ

 А. В. Катаєв

« 31 » 12 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка і фінанси підприємства

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр
(бакалавр чи магістр)

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

073 Менеджмент
(шифр і найменування спеціальності)

спеціалізації

Торговельний менеджмент
(найменування спеціалізації)

Харків, 2018 рік

Розробник Ткачук Інна Ігорівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

старший викладач кафедри економіки та безпеки бізнесу
(посада повністю)

кандидат економічних наук
(науковий ступінь, вчене звання повністю)

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та безпеки бізнесу

(назва кафедри)

протокол № 1 від 31.08.2018 р.

Зав. кафедри

(підпис)

Н. В. Якименко-Терещенко
(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто та схвалено на засіданні методичної комісії факультету економіки та управління

(назва факультету)

протокол № 1 від 31.08.2018 р.

Голова методичної комісії

(підпис)

О. М. Гавриш
(ініціали та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» розроблена на підставі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» є фінансово-економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Основи підприємництва», «Просторова економіка» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Теорія організації», «Фінанси, гроші та кредит».

НАВЧАЛЬНИЙ ВІДДІЛ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність використання комунікаційних технологій в менеджменті підприємства.

ЗК 3. Здатність до практики та саморозвитку, працювати самостійно і автономно.

ЗК 4. Здатність діяти з позицій соціальної відповідальності, чинного законодавства.

ЗК 8. Здатність до якісного виконання обов'язків відповідно до норм законодавства, захисту інтересів держави, прав людини, поєднання суспільних, колективних та індивідуальних інтересів;

фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність визначати існуючі і потенційні ризики підприємства торгівлі в сучасних умовах господарювання.

ФК 6. Здатність прогнозувати та планувати цілі діяльності підприємств торгівлі та підрозділів.

ФК 7. Здатність збирати та обробляти первинну інформацію, виявляти загальні тенденції розвитку підприємства.

ФК 8. Здатність оцінювати результати фінансово-економічної діяльності, здійснювати аналіз операційної та фінансової діяльності підприємства торгівлі.

ФК 12. Здатність оцінки резервів раціоналізації витрат та доходів підприємства, збільшення прибутків за рахунок різноманітних джерел формування.

ФК 14. Здатність визначати напрями розвитку передпроектних досліджень щодо вибору місця розташування магазину, специфіки вивчення території та стану розвитку інфраструктури району розміщення магазину;

програмних результатів навчання:

ПРН 10. Вміти застосовувати знання щодо забезпечення раціонального використання всіх видів ресурсів в організаціях.

ПРН 15. Вміти формувати судження щодо оцінювання ефективності торговельної діяльності.

ПРН 19. Вміти співпрацювати з банками та іншими кредитно-фінансовими установами.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці

Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування.

Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика. Ринок та його інфраструктура; торговельно-посередницька, виробнича, фінансово-кредитна, інформаційно-інноваційна, соціальна та інші. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства. Пряме державне регулювання діяльності підприємства, економічні важелі регулювання.

Види підприємства та їх класифікація. Економічні особливості різних видів підприємств. Об'єднання підприємств.

Напрями та види діяльності підприємства..

Тема 2. Планування діяльності підприємства

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Поняття та види планів, систематизація планів підприємства.

Технологія планування діяльності підприємства. Цільові характеристики діяльності підприємства, їх класифікація, вимоги до формування. Залежність цілей господарювання від стадій життєвого циклу підприємства.

Стратегічне планування діяльності підприємства. Види стратегій діяльності. Вибір та розробка стратегії. Діагностика реалізації обраної стратегії.

Тактичне та оперативне планування. Система планів економічного та соціального розвитку підприємства.

Методи планування окремих показників господарсько-фінансової діяльності. Оцінка якості планів підприємства.

Тема 3. Економічні характеристики продукції підприємства

Загальна характеристика, систематизація та методи вимірювання продукції, що виробляє та реалізує підприємство. Поняття номенклатура та асортимент продукції, що виробляється, товарна, валова, чиста, реалізована продукція, валовий оборот підприємства.

Товарна політика підприємства і механізм її здійснення. Життєвий цикл товару та його значення для розробки товарної політики підприємства. Формування асортименту товарів та управління ним. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони.

Тема 4. Виробнича програма підприємства

Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства.

Інформаційне забезпечення обґрунтування виробничої програми підприємства. Методичні інструменти аналізу виконання виробничої програми. Маркетинговий аналіз як передумова формування програми випуску продукції.

Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи.

Визначення необхідного та можливого обсягів виробництва та реалізації продукції. Умови та критерії оптимізації обсягів випуску продукції у конкурентному середовищі.

Ресурсне забезпечення виробничої програми підприємства. Визначення потреби підприємства у матеріальних ресурсах. Обґрунтування оптимальної партії постачання матеріальних ресурсів.

Тема 5. Виробнича потужність підприємства

Поняття виробнича потужність підприємства та його структурних підрозділів, окремих ланок, основного виду обладнання. Інформаційна база та послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства.

Фонд часу роботи обладнання та методика його визначення.

Системи і методи визначення потужності підприємства. Специфіка розрахунку виробничої потужності у різних галузях економіки.

Динамічні показники виробничої потужності. Баланс виробничої потужності підприємства. Взаємозв'язок виробничої потужності та пропускну здатності підприємства.

Фактори, що впливають на ефективність використання виробничої потужності. Їх класифікація і характеристика. Резерви зростання виробничої потужності підприємства.

Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства

Поняття та види економічних ресурсів. Поняття потенціалу і ресурсного потенціалу підприємства. Складові ресурсного потенціалу та їх взаємозв'язок.

Взаємозв'язок окремих елементів ресурсного потенціалу підприємства. Критерії оптимізації структури ресурсного потенціалу.

Чинники, що обумовлюють рівень використання ресурсного потенціалу. Основні напрями підвищення ефективності ресурсного потенціалу підприємства.

Тема 7. Трудові ресурси підприємства

Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів.

Поняття: персонал, трудові ресурси, кадри, трудовий потенціал. Категорії персоналу підприємств (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією. Виокремлення і характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Особливості структури персоналу підприємств та організацій різних типів, розмірів і форм власності. Тенденції динаміки структури персоналу в окремих галузях та сферах діяльності.

Чинники, що враховуються у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу фірми. Визначення чисельності працівників управління, спеціалістів

і службовців для підприємств різних розмірів, форм власності та сфер діяльності. Розрахунки чисельності окремих категорій працівників виробничих підприємств. Обґрунтування раціональної структури персоналу підприємств різних типів та інфраструктурних організацій.

Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація. Основні напрямки підвищення продуктивності праці та ефективності трудових ресурсів підприємства. Методи нормування витрат праці на підприємстві.

Форми мотивації праці робітників. Системи оплати праці та їх характеристика.

Тарифна система, її зміст, призначення та використання на підприємстві. Мінімальна заробітна плата і фактори, що її визначають. Державне регулювання мінімальної заробітної плати та її вплив на рівень ставок та окладів окремих робітників. Безтарифна система, її зміст та умови використання. Сутність контрактної форми оплати праці.

Форми додаткової заробітної плати, особливості їх застосування на підприємствах з різними формами власності. Форми та системи преміювання на підприємстві. Соціальні виплати та пільги як стимулюючий фактор продуктивності.

Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства

Сутність активів підприємства та їх місце в системі ресурсного забезпечення діяльності. Класифікація активів підприємства. Характеристики підприємства, що визначають особливості формування його активів.

Поняття, склад та класифікація необоротних активів підприємства. Особливості необоротних активів підприємства як складової його ресурсів.

Сутність, класифікація та особливості кругообороту основних засобів підприємства. Амортизація як інструмент відтворення основних засобів та джерело формування фінансових ресурсів: поняття, методи нарахування. Методичні інструменти оцінки стану, руху та ефективності використання основних засобів підприємства.

Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства, їх вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку. Характеристика об'єктів промислової власності (винаходів, промислових зразків, корисних моделей, товарних знаків, знаків обслуговування). Інформаційні технології та програмні продукти. Інші нематеріальні ресурси (ноу-хау, раціоналізаторські пропозиції, найменування місця походження товару, гудвіл фірми).

Нематеріальні активи як юридично оформлені права виключного користування об'єктами промислової та інтелектуальної власності. Оцінка та строки зношування нематеріальних активів.

Оборотні активи підприємства: економічна сутність та класифікація. Відмітні характеристики оборотних активів як складової ресурсів підприємства. Поняття та особливості кругообороту оборотних активів підприємства. Сутність та методика оцінки виробничого, операційного та фінансового циклів підприємства.

Запаси як складова ресурсного забезпечення підприємства: сутність, класифікація, види вартості та методи оцінювання вибуття.

Дебіторська заборгованість підприємства як складова економічних ресурсів підприємства: сутність, склад, види вартості, призначення та класифікація.

Сутність і класифікація грошових активів підприємства та їх еквівалентів. Відмітні особливості грошових активів як складової майнових ресурсів підприємства. Особливості кругообороту грошових активів підприємства та інструменти його забезпечення.

Тема 9. Фінансові ресурси (капітал) підприємства

Фінансові ресурси підприємства: сутність, склад, класифікація та джерела формування. Місце фінансових ресурсів у складі ресурсів підприємства. Відмітні характеристики підприємства, що визначають особливості формування його фінансових ресурсів. Кругообіг фінансових ресурсів підприємства в перебігу формування його капіталу.

Капітал як складова ресурсів підприємства: характеристика сутності з позицій різних підходів та принципи його формування. Класифікація капіталу підприємства.

Власний капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування в залежності від основних характеристик підприємства.

Позиковий капітал підприємства: сутність, склад, класифікація, функції, відмітні особливості. Особливості формування в залежності від основних характеристик підприємства.

Кредитування як механізм формування позикового капіталу підприємства: поняття, принципи, завдання. Особливості, форми та інструменти банківського та небанківського кредитування підприємства.

Поняття структури та вартості капіталу підприємства. Методичні підходи до оцінки ефекту фінансового важеля та середньозваженої вартості капіталу підприємства.

Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції

Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції, послуг та робіт. Взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат підприємства. Класифікація поточних витрат. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки.

Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. Собівартість окремих видів продукції. Вибір калькуляційних одиниць. Калькулювання повних витрат на виробництво продукції та послуг. Методи калькулювання собівартості. Управління поточними витратами за системою «директ-костинг», сфера застосування, можливості використання, порядок обчислення витрат при одно- та багатоступеневому розподілі маржинального (граничного) доходу. Особливості калькулювання продукції на підприємствах окремих галузей.

Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства

Доходи підприємства в системі економічних показників його діяльності. Класифікація доходів підприємства.

Сутність, механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства. Особливості формування доходів від операційної діяльності в окремих галузях господарювання. Фактори, що впливають на доходи від операційної діяльності.

Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення. Характеристика ціноутворюючих факторів. Методи ціноутворення. Напрями забезпечення ефективності цінової політики.

Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства

Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності.

Показники рентабельності підприємства та фактори, що їх визначають. Методичні інструменти та послідовність аналізу прибутку підприємства. Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій. Резерви зростання прибутку підприємства: поняття, класифікація, методика оцінки. Використання чистого прибутку підприємства.

Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки

Поняття ефекту як результату діяльності підприємства, аналітичного показника і критерію оцінки діяльності підприємства. Види ефекту. Ефективність діяльності підприємства: сутність та основні характеристики. Методичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Поняття та систематизація показників ефективності діяльності підприємства.

Особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової. Оцінка ефективності інвестиційних та інноваційних проектів підприємства.

Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки

Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета і завдання його оцінки. Основні елементи, що визначають фінансово-майновий стан підприємства.

Поняття та методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Горизонтальний (трендовий) аналіз. Вертикальний (структурний) аналіз. Порівняльний (просторовий) аналіз. Аналіз фінансових коефіцієнтів (II-аналіз). Факторний аналіз. Експрес-метод діагностики фінансово-майнового стану підприємства.

Сутність понять ліквідності та платоспроможності підприємства. Показники оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства. Сутність поняття фінансової стійкості підприємства. Класифікація фінансової стійкості підприємства. Показники оцінки рентабельності підприємства. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства. Показники оцінки ділової активності підприємства. Комплексне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.

Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства

Суть і функціональні цілі економічної безпеки. Функціональні складові економічної безпеки. Поняття і фази розгортання економічної кризи на підприємстві. Фази розвитку підприємства. Зовнішні та внутрішні фактори кризового стану підприємства. Види криз. Стратегія формування високого рівня економічної безпеки підприємства.

Банкрутство підприємства як результат розвитку кризових явищ в його діяльності. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства. Види банкрутства підприємства. Інститут банкрутства: сутність, цілі та завдання. Процедура розгляду та прийняття рішення у справі про банкрутство підприємства.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																											
	денна форма											заочна форма																
	повна					скорочена						повна						скорочена										
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі								
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС					
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	10	2		2		6										11						11	11					11
Тема 2. Планування діяльності підприємства	10	2		2		6										11						11	11					11
Тема 3. Економічні характеристики продукції підприємства	10	2		2		6										13	2					11	13	2				11
Тема 4. Виробнича програма підприємства	10	2		2		6										13			2			11	13			2		11
Тема 5. Виробнича потужність підприємства	10	2		2		6										11						11	11					11
Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства	10	2		2		6										13	2					11	13	2				11
Тема 7. Трудові ресурси підприємства	10	2		2		6										14			2			12	14			2		12
Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства	10	2		2		6										11						11	11					11
Тема 9. Фінансові ресурси (капітал) підприємства	10	2		2		6										11						11	11					11
Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	10	2		2		6										14			2			12	14			2		12
Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства	10	2		2		6										13	2					11	13	2				11

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																												
	денна форма											заочна форма																	
	повна					скорочена						повна						скорочена											
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі									
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС						
Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	10	2		2		6										12						12	12						12
Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	10	2		2		6										11						11	11						11
Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	12	2		2		8										11						11	11						11
Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	8					8										11						11	11						11
Курсова робота	30					30																							
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124										180/6	6		6			168	180/6	6		6			168

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття					28			
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття					28			
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота					30			
	Самостійна робота студентів					94			
	Усього годин					180			
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття				4	2			
	Семінарські заняття				2	4			
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота								
	Самостійна робота студентів				84	84			
	Усього годин				90	90			
Заочна скорочена	Лекційні заняття			6					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			6					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота								
	Самостійна робота студентів				168				
	Усього годин			180					

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	2			
Тема 2. Планування діяльності підприємства	Планування діяльності підприємства	2			
Тема 3. Економічні характеристики продукції підприємства	Економічні характеристики продукції підприємства	2		2	2
Тема 4. Виробнича програма підприємства	Виробнича програма підприємства	2			
Тема 5. Виробнича потужність підприємства	Виробнича потужність підприємства	2			
Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства	Ресурсний потенціал підприємства	2		2	2
Тема 7. Трудові ресурси підприємства	Трудові ресурси підприємства	2			
Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства	Майнові ресурси (активи) підприємства	2			
Тема 9. Фінансові ресурси (капітал) підприємства	Фінансові ресурси (капітал) підприємства	2			
Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	2			
Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства	Доходи та цінова політика підприємства	2		2	2
Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	Фінансові результати діяльності підприємства	2			
Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	2			
Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	2			
Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства				
Усього		28		6	6

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	2			
Тема 2. Планування діяльності підприємства	Планування діяльності підприємства	2			
Тема 3. Економічні характеристики продукції підприємства	Економічні характеристики продукції підприємства	2			
Тема 4. Виробнича програма підприємства	Виробнича програма підприємства	2		2	2
Тема 5. Виробнича потужність підприємства	Виробнича потужність підприємства	2			
Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства	Ресурсний потенціал підприємства	2			
Тема 7. Трудові ресурси підприємства	Трудові ресурси підприємства	2		2	2
Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства	Майнові ресурси (активи) підприємства	2			
Тема 9. Фінансові ресурси (капітал) підприємства	Фінансові ресурси (капітал) підприємства	2			
Тема 10. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	2		2	2
Тема 11. Доходи та цінова політика підприємства	Доходи та цінова політика підприємства	2			
Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	Фінансові результати діяльності підприємства	2			
Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	2			
Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	2			
Тема 15. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства				
Усього		28		6	6

5.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні форми самостійної роботи студентів:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, запитання для самоконтролю, вирішення задач.

Завдання до самостійної роботи наведено у [3].

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схеми нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)																Підсумковий контроль	Сума	
	усього	у тому числі за темами																	
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15			
2019/2020	60	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	100

8.2. Схеми нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)				Підсумковий контроль	Сума
	усього	у тому числі за видами активності				
		вид 1	вид 2			
2018/2019	60	54	6	40	100	

Види активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру:

1. Самостійне опрацювання тестів відповідно до тем дисципліни.
2. Відвідування аудиторних занять.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: відвідування занять, виконання тестових завдань на практичних заняттях;
- для студентів заочної форми навчання: відвідування занять, виконання тестових завдань на практичних заняттях.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 34 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

10.1. Основна література

1. Економіка підприємства : навчальний посібник / Л. О. Болтянська, Л. О. Андрєєва, О. І. Лисак. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
2. Мельнік Л. Г. Економіка підприємства : навчальний посібник / Л. Г. Мельнік. – Київ : Ліра-К, 2015. – 876 с.
3. Ткачук І. І. Економіка і фінанси підприємства : завдання до самостійної роботи / І. І. Ткачук. – Харків, 2018. – 22 с. – Рукопис.
4. Шевченко Л. С. Економіка підприємства : навчальний посібник / Л. С. Шевченко. – Київ : Ліра-К, 2014. – 208 с.

10.2. Допоміжна література

5. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства : підручник / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – Київ : Ліра-К, 2013. – 664 с.
6. Крикавський Є. В. Економіка і фінанси підприємств : навчальний посібник / Є. В. Крикавський, З. С. Люльчак. – Київ : Ліра-К, 2013. – 696 с.
7. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : навчальний посібник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 408 с.
8. Шарко М. В. Економіка підприємства : навчальний посібник / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 436 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

9. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Станом на 31.08.2018. – Назва з екрана.
10. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Станом на 31.08.2018. – Назва з екрана.
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців [Електронний ресурс] : Закон України № 755-IV від 15.05.2003 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>. – Станом на 31.08.2018. – Назва з екрана.
12. Про оплату праці [Електронний ресурс] : Закон України № 108/95-ВР від 24.03.1995 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>. – Станом на 31.08.2018. – Назва з екрана.